

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Спеціальність: «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Спеціалізація: «ЕСТРАДНИЙ СПІВ»

На дану спеціалізацію приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату (довідка від фоніатра).

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- специфіки виконання сучасної естрадної пісні;
- головних характеристик провідних жанрів сучасної естрадної пісні;
- особливостей виконавської практики видатних естрадних співаків;
- загальних положень про специфіку естрадного співу, різновиди вокальних манер естрадного виконавства.

Уміння:

- орієнтуватися в жанрових особливостях концертного репертуару;
- аналізувати художні засоби відтворення тексту естрадної пісні;
- демонструвати під час виконання основи співацького дихання, рівень володіння навичками праці над розвитком професійного дихання.

Наявність навичок:

- основ професійного дихання співака;
- акторської майстерності, сценічної культури;
- використання власних природних здібностей;
- виявлення особливостей певного стилю естрадної пісні;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»**.

Перший етап **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- спів двох контрастних за характером естрадних пісень: українського та зарубіжного авторів (можливо виконання власного вокального твору) (у супроводі фортепіано або власної фонограми-мінусовки);
- спів романсу в супроводі фортепіано або фрагменту з мюзіклу (нотний матеріал забезпечується абітурієнтом);
- виконання байки або вірша.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

1. Муз. Б. Фоміна, сл. А. Германа „Только раз”.
2. Дмитро Покрас „Две розы”.
3. Муз. П. Майбороди сл. А. Малишка „Пісня про рушник”.
4. Муз. П. Майбороди сл. А. Малишка „Ми підєм, де трави похилі”.
5. Муз. Ю. Мейтуса сл. Д. Кедріна „Сердце”.
6. Муз. Б. Буєвського сл. Б. Олійника „Сон”.
7. Муз. А. Харіто сл. О. Дорізо „Хризантемы”.
8. Муз. А. Петрова сл. Б. Ахмадуліної „А напоследок я скажу”.
9. Муз. Ю. Мелютіна сл. Є. Долматовського „Лирическая песня” з к/ф „Сердца четырех”.
10. Муз. Т. Хреннікова сл. А. Гладкова „Колыбельная” з муз.спектаклю „Давным–давно”.
11. Ліхтман З. Вибрані романси українських радянських композиторів : спроба виконавського аналізу. — К. : Муз. Україна, 1970.
12. Нові пісні – К. : Муз. Україна, 1989.
13. Ой, за гаєм, гаєм / Українські народні пісні – К. : Муз. Україна, 1993.
14. Романсы и песни английских композиторов. – М.: Знание, 1961.
15. Резник И. Алла Пугачева и другие : восп., стихи, песни, эпиграммы, посвящения. — Los Angeles; Hollywood: Arthur, 2001.
16. Г. Гладков мюзикл «Бременские музыканты» на поезію Ю. Ентіна, 1969;
17. О. Колкер мюзикл «Свадьба Кречинского» за п'єсою О. Сухово-Кобиліна, 1973;
18. О. Журбін зонг-опера «Орфей и Эвридика» на лібрето Ю. Дімітріна. 1974;
19. Г. Гладкова мюзикл «Обыкновенное чудо» на поезію Ю. Кіма за мотивами п'єси Є. Шварца, 1978;
20. О. Рибніков рок-опера «Юнона» и «Авось» на лібрето А. Вознесенського за поемою Брета Гарта «Концепсьон де Аргуэльо», 1980;
21. О. Градський рок-опера «Стадион» на лібрето та вірші М. Пушкіної та О. Градського, 1985;
22. О. Журбін мюзикл «Закат (Молдаванка)» по І. Бабелю, 1987;
23. Дж. Гершвін «Порги и Бесс» США, 1935; - Л. Бернстайн «Вестсайдская история», США, 1957;
24. Р. Роджерс, О. Хаммерштайн «Звуки музыки», США, 1959;
25. Л. Барт «Оливер!» Великобритания, 1960;
26. Р. Шерман «Мэри Поппінс», сценарій Білл Уолш, Дон Да Граді, режисер: Роберт Стивенсон, США, 1964;
27. Дж. Херман «Хелло, Долли!» США, 1964;
28. Дж. Бок «Скрипач на крыше» на лібрето Джозефа Стайна, пісенні тексти — Шелдон Харник США, 1964;

29. Дж. Кандер и Фред Эб «Кабаре» США, 1966;
30. Г. Мак-Дермот «Волось» США на лібрето і пісенні тексти: Жером Раньї, Джеймс Рэйдо, 1968;
31. П. Таунсенд «Томми» Великобритания, 1969;
32. Ч.Страуз «Аплодисменты» 1970;
33. С. Шварц «Чары Господни» США, 1971;
34. Э. Ллойд Уэббер «Иисус Христос – Суперзвезда» на лібрето Тіма Райса, Великобритания, 1971;

Другий етап **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей жанру та стилю естрадних пісень і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму, виконавські особливості);
- знання вокального репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами;
- знання загальновідомої методичної літератури та періодичних видань в галузі музичного мистецтва;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), мінорні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п'яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв'язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертянням, септакорди домінантної та субдомінантної груп з обертянням, розв'язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки. – М., 1989.
2. Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики, в 2-х томах : навч. посіб. – К., 1964.
3. Баташев А. Советский джаз. — М., 1972.
4. Вахромеев В. Элементарная теория музыки. — М., 1975.
5. Вахромеев В. Элементарная теория музыки та сольфеджіо : учеб. пособ. – М., 1983.

6. Вахромеева Т. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджіо . - М., 2001.
7. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
8. История русской музыки / О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
9. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004.
10. Коллиер. Становление джаза. — М., 1984.
11. Кумиры западной поп- и рок- музыки. — М., 1994.
12. Смаглій Г., Маловик Л. Основи теорії музики. – Х., 1998.
13. Советский джаз: Проблемы. События. Мастера. — М., 1987.
14. Способин И. Элементарная теория музыки.— М., 1979.
15. Троицкий А. Рок в Союзе. — М., 1981.
16. Федоров Е. Рок в нескольких лицах. — М., 1989.
17. Феофанов О. Рок-музыка вчера и сегодня. — М., 1978.
18. Хижняк И. Парадоксы рок- музыки. — К., 1989.
19. Василишин О. Творча спадщина Володимира Івасюка. — Львів : Укр. акад. друк., 2007.
20. Ільченко П. Виховання артиста оперети як педагогічна проблема. — Рідна школа. — 2002. — №10. — С. 36-37.
21. История популярной музыки. Книга четвертая. / Современная джазовая классика – М. : «Синкопа», 2001.
22. Ковнер Ю. Тренировочные упражнения в развитии певческого голоса // Вопросы вокальной педагогики : сб. ст. – М. : Музыка, 1976. – Вып. 5. – С. 39-60.
23. Ліхтман З. Вибрані романси українських радянських композиторів : спроба виконавського аналізу. — К. : Муз. Україна, 1970.
24. Любимые песни. Выпуск № 6. – М. : Музыка, 1990.
25. Манько С. Специфіка артистичної діяльності в процесі репрезентації на вітчизняній сцені мюзиклу та рок-опери. — Аркадія. — 2012. — № 3. — С. 55-59.
26. Манько С. Б. Сучасний музичний театр та підготовка виконавських кадрів // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв: зб. наук. пр. — Х.: ХДАДМ, 2012. — № 9. — С. 161-164.
27. Мархасев Л. Серенада на все времена : кн. о русском романсе и лирической песне. — Л. : Сов. композитор, 1988.
28. Межибовская Р. Играем мюзикл. — М.: Сов. Россия, 1988.
29. Мигай С. И. Дыхание в пении // Вопросы вокальной педагогики : сб. ст. – М. : Музыка, 1969. – Вып. 4. – С. 163–179.
30. Мой костер : Старинные романсы – М. : Советский композитор, 1992.
31. Морозов В. Тайны вокальной речи. – Л. : Наука, 1967.